

Obsah

Úvodem	9
I. PŘÍSTUPY	13
1. Předmět a metoda.	15
1.1 Evangelická liturgika?	15
1.2 Evangelická liturgika!	17
1.3 Liturgika: vývoj a současnost.	21
1.4 Facit	24
2. K teologii bohoslužby	27
2.1 Ale co je bohoslužba (liturgie)?	27
2.2 Chalcedonská formule	28
2.3 Mezi časy	30
2.4 <i>Verbum externum et simul internum</i>	31
2.5 <i>Opus imperfectum</i>	32
2.6 Manifestace církve.	35
2.7 Bohoslužba „zdola“	37
3. Z historie bohoslužby.	45
3.1 Izraelské a židovské pozadí křesťanské bohoslužby	45
3.2 Nový zákon a jiné nejstarší prameny.	48
3.3 Liturgické „rodiny“	54
3.4 Reformace	58
3.5 Pietismus a probuzenectví.	60
3.6 Osvícenství	62
3.7 Reforma druhého vatikánského koncilu	64
4. Komponenty bohoslužby.	67
4.1 Slovo a svátost	67
4.2 Modlitby	71
4.3 Společný zpěv	75
4.4 Koinónie	80

4.4.1	Sbírka peněžních darů	81
4.4.2	Ohlášky	83
4.4.3	Přímluvy	83
5.	Účastníci bohoslužby	85
5.1	Pokřtění	85
5.2	Celý lid	87
5.3	Role a služby	88
6.	Čas bohoslužby	93
6.1	Rok	94
6.1.1	Velikonoční okruh	94
6.1.2	Vánoční okruh	98
6.2	Sanktorál (<i>sanctorale</i>)	101
6.2.1	Liturgický rok v reformaci a po reformaci	102
6.3	Den	105
6.3.1	Neděle	105
6.3.2	Postní dny	108
6.3.3	Denní modlitba	109
7.	Místo a prostor bohoslužby	115
7.1	Místo	115
7.2	Prostor	117
7.2.1	Z historie	117
7.2.2	Vybavení prostoru	121
8.	Hermeneutika	131
8.1	Struktura	131
8.1.1	Exkurs: Rituál	136
8.2	Symbol	137
8.3	Znak	141
8.3.1	Znak v pohledu sémiotiky	142
8.3.2	Bohoslužba jako předmět sémiotického zkoumání	145
8.3.3	Kód jako princip dorozumění v liturgii	147
8.3.4	Řeči bohoslužby	149
8.3.5	Ikonická a indexická dimenze bohoslužby	150

8.4 Domény liturgického výrazu	152
8.4.1 Doména logická, řeč slov	153
8.4.2 Doména akustická	154
8.4.3 Doména „řeči těla“	154
8.4.4 Doména vizuální: roucha a barvy	162
II. ROZVEDENÍ	167
9. Inovace liturgických forem	169
9.1 Návrat ke klasice?	169
9.2 Aggiornamento?	170
9.3 Liturgická stabilizace.	171
9.4 Kritéria inovací	172
9.5 Oprávnění	173
10. Úvod bohoslužby	175
10.1 Prostoupení horizontů	175
10.2 Adorace, vzývání	175
10.3 Žalm	177
10.4 Introitus	178
10.5 Pozdrav	178
10.6 Úkon kajícínosti	179
10.7 Úvodní modlitba	185
11. Bohoslužba slova	187
11.1 Písmo anagnosticky (lekce)	187
11.2 Písmo proféticky (kázání, homilie)	192
11.3 Modlitba po kázání	193
11.4 Vyznání víry	193
12. Eucharistický blok	197
12.1 Přijímání	197
12.2 Slova ustanovení	205
12.3 Modlitby	207
12.4 Pořad bez klasické eucharistické modlitby	208
12.5 Aklamace lidu	209

12.6	Pozdrav pokoje	212
13.	Eucharistická modlitba	215
13.1	Základní schéma	215
13.2	Model a komentář	217
13.2.1	Dialog	218
13.2.2	Preface	219
13.2.3	„Memores igitur“	221
13.2.4	Epikléze	222
13.2.5	Doxologie (33-36)	224
13.3	Reformace a poreformační vývoj; výhled	224
14.	Přímluvná modlitba	229
14.1	Označení a ráz	229
14.2	Umístění v celku bohoslužby	230
14.3	Obsah	231
14.4	Úskalí	231
14.5	Formy	232
15.	Závěr bohoslužby	235
15.1	Poslání	235
15.2	Závěrečné požehnání	236
15.2.1	Dikce	238
15.2.2	Udělovatel a adresáti	242
	Glosář	245
	Seznam zkratk	249
	Rejstřík	250
	Rejstřík biblických míst	260
	Bibliografie (výběr)	266